

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 Hll. Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.

A provízió-lovag.

Debreczen, okt. 30.

Korrupció szaga áradt ki ma este a városháza közgyűlési terméből. A penetráns illatot fölkapta a hűvös őszi szél és szétvitte a város minden zugába. Rövid idő múlva mindenütt kendőt tartva az orruk előtt járkáltak az utcákon az emberek és a megdöbbenésnek és a megbotránkozásnak a hangján emlegettek egy nevet: Márton Imre nevét.

Debreczen város képviselőinek színe előtt ma délután egy rendkívül súlyos váddal illették azt a férfit, aki esztendő hosszu során át vezető szerepet játszott a város közéletében, a politika és a községi ügyek mezején s aki e vezető szerepe révén tisztelet és becsülést követelt a maga számára a legutolsó napig is, annak dacára, hogy már jó ideje nem illette meg a vezető szerep, mert az ahhoz való jogát a tisztelet és becsülés elvesztésével már jó ideje eljátszotta. Debreczen város törvényhatósági bizottságának mai közgyűlésén azt a súlyos vádat olvasták Márton Imre fejére, hogy azt a vezető sze-

repet, amelyhez a közéletben juttott, vagyona gyarapítására igyekezett fölhasználni és pedig tisztességtelen meggazdagodásra, mert az ő vagyonát a város vagyonának megcsontásával akarta gyarapítani. A vádat súlyosítja az a körülmény, hogy aki ezzel Márton Imrét illette, az a férfi Debreczen városának eskü alatt szolgáló előkelő tisztviselője, Vecsey Imre főjegyző, s így a vád a legnagyobb valószínűség jellegével bír.

A főjegyző egy interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy Márton Imre százezer korona értékű állami nyomtatvány megszerzését ajánlotta föl a városi nyomdával, azzal a kikötéssel, hogy a városi nyomda munkálatok megrendelési árának nyolc százalékát közvetítési díj fejében a „Debreczen hírlapkiadó részvénytársaság“ részére engedi át. Sietünk megjegyezni, hogy a városi főjegyző, akinek Márton Imre, mint a városi nyomda felügyelő bizottsági elnökének tette ezt az ajánlatot, nem ment bele az alkuba, ennél fogva nem is köttetett meg az üzlet, amelynek minden ódioma így egyes-egyedül az ajánlattevőt terheli.

Köztudomásu, hogy „Debreczen

hírlapkiadó részvénytársaság“ című vállalat ezidőszertig nincs a városban. Csak volt ilyen, de ez néhány hónappal ezelőtt feloszlott. A részvénytársaság tulajdona volt a függetlenségi párt hivatalos lapja, a „Debreczen“, amelyet a város nyomdájában állítottak elő. Bár a részvénytársaság feloszlott, a lapot tovább nyomatták a városi nyomdában, amelynek a részvénytársaság sok ezer koronával ma is tartozik. Ennek a részvénytársaságnak elnöke Márton Imre volt, akit a részvénytársaság anyagi kötelezettségeinek egy részé a fölőszlatás után is terhel. A nyolc-százalékos provízió tehát, miután az említett részvénytársaság immár nem létezik, Márton Imre javára esett volna, annyival inkább, mert — és a korrupció feneketlen voltát ez a körülmény bizonyítja legmeggyőzőbb módon — Márton Imre még azt is kikötötte ajánlata megtétele alkalmával, hogy ez a provízió ne mint a kimult részvénytársaság tartozásának törlesztése könyveltessék el.

A megdöbbenő leleplezéssel szemben a törvényhatósági bizottság nem hozott határozatot, mert módot akart nyújtani a megvádolt embernek, hogy

Gonosztevők inkognitóban.

A nyomozás sikere nem jár mindig egy uton a rendőri talentum buzgóságával. A gonosztevő nyomát nem egyszer nyeli el a föld, mint a forrás elömlő vizét a réti ingoványa. Máskor meg a tulbuzgóság támaszt mindent elborító zavart és kalamitásokat.

A téves utra került nyomozásnak ebbe a kategóriájába tartozó szörnyű esetet hallottam egyszer. A nyolcvanas évek végén történt, hogy Karel Ferenc, a déli vasut budai főpénztárosa, néhány percre kiment a hivatalszobájából, melyben egyedül dolgozott. Ugy emlékezett rá, hogy Wertheim-pénztárát, mint ilyen esetekben mindig, bezárta. S mégis, amikor szobájába visszatért, megdöbbenve látta, hogy a vasszekrény ajtaja tárva-nyitva áll, a polcon pedig nincs ott többé az a huszonöt-harmincezer forint, amelyet rajta hagyott. Karel zajt ütött, hivatalnoktársai felkutatták az egész házat, de a pénznek nem volt nyoma sehol. A dolog a bűnügyi nyomozás útjára került. A főpénztárrost kérdésekkel ostromolták, de ő nem

valihattott mást, mint azt, hogy a pénzszekrényt bezárta, amikor a szobájából kiment, a pénz pedig benne volt. Ő maga tisztának érzi magát. Minthogy azonban a nyomozás nem volt képes megállapítani, hogy abban az időben bárki is járt volna a pénztárszoba folyosóján, aki a pénztáros távozását kilehetette volna és a Wertheim-kassza zára különben is sértetlen volt, a gyanu magára a pénztárosra, Karel Ferencre nehezedett.

Vallatták egész nap, éjfélutánig. Mo noton és minden meggyőző elemek nélkül való tagadása azonban végképpen bele keverte a gyanuba. Másnap reggel pedig az újságok teljes egyhangúsággal azt az információt közölték, hogy Karel ugyan tagad még, de a súlyos körülmények immár kétségtelenné teszik a nyomozás előtt, hogy a tolvaj Karel Ferenc és senki más.

A gyanu sulya alatt szenvedő ember ekkor kiment a temetőbe és gyermekének sirján agyonlőtte magát. Öngyilkosságában uémelyek újabb bizonyítékát vélték látni büntetésének; hanem a vizsgálat fonalat mintha ollóval ketté vágták volna. Meg

is feledkeztek róla már egészen, amikor másfél, vagy két esztendő múltán valami váratlan dolog történt.

Budán, a Városmajor fái közt, a földet turó munkások csákányával egy vasládába ütközött. A rendőrség a ládát kinyitatta s a rozsdától és rothadástól elkezdett bankópénzt talált benne. Huszonöt-harmincezer forint arát. Kiderült, hogy egy budai sváb ember ásta el a fák alá, mielőtt valami büntette miatt a börtönbe került. Gondolta, hogy pár év múlva, majd ha kiszabadul, jó lesz neki az a pénz. Ez a sváb ember pedig a déli vasutnál hivatalosolga volt abban az időben, amikor az a nagy lopás történt. Karel, amikor az emlékezetes napon kiment a szobájából, tévedésből rosszul zárta be a Wertheim-pénztár ajtaját; a hűtlen szolgáló kileste ezt és ő volt a tolvaj. De amikor ez kiderült, a szegény Karelnek már elkorhadott a koporsója.

Pozsonyban történt a kilencvenes évek elején, hogy a rendőrkapitány előtt borotvával elvágta a nyakát egy gyanus idegen, akit letartóztattak és előállítottak.

Szebbnél szebb Ujdonságok Rose Dezsó
 és mindennemű különlegességek
 arany-, ezüst- és ékszer árukban érkeztek
 ékszerész,
 Piacz-utca 55. szám alatt, Hungária mellett.

mentse magát. Minket azonban a vád forrása és az a körülmény, hogy Márton Imre nem először használja fel törvényhatósági bizottsági tagságát és az ezzel a minőségével járó befolyását vagyonszerzésre és Debreczen városának megkárosítására, — ez a körülmény minket nem készlet várakozásra és ítéletünk felfüggesztésére. Aza férfi, akiről egy sereg esküdtbirósági ítélet mondta ki, hogy törvényhatósági bizottsági működése nem folt nélküli, akiről a város közgyűlésén, ilyen megdöbbentő fotografiát készítenek, annak a férfinak nincs helye ott, ahol a közügyeket intézik. Egy ember, akit szerencsése olyan társadalmi pozícióra emel, mint, amilyen Márton Imrének jutott, aki előtt az alkalom mindenféle fajtája megnyílik, hogy városát szolgálhassa és aki a városával meg akarja fizettetni a szolgálatait, az ilyen ember... — ezt a mondatot nem lehet eléggé erősen befejezni. A város közgyűlési termében már amugy is meggyérült a tábora; most, hogy ezt a proziciós ajánlatot megüzente, bizonyára egészen elfogy majd a regimentje. Márton Imrével mint törvényhatósági bizottsági taggal többé nem szabad komolyan foglalkozni.

Debreczen város parlamentje.

Tiltakozás a „Ne temere“ ellen.

Kulturális áldozatok.

Ma délután tartotta meg Debreczen város törvényhatósági bizottsága október havi közgyűlését. A közgyűlésen harminc nyolc tárgy szerepelt, köztük olyan súlyos,

mert a zálogházban drága ékszert akart kiváltani, amelyről időközben kiűnt, hogy lopott jószág volt. Hitelesen megállapították, hogy az öngyilkos budapesti ember: Szemerédy Alajos volt. Rógi, sokáig s hiába keresett gonosztevő, ki abban az esztendőben szekerecsapásokkal világos nappal megölt és kirabolt egymásután három bécsi ékszerkereskedőt. Az öngyilkosság rémi meglepetést keltett a budapesti rendőrség körében is, mert Szemerédy már évekket ezelőtt ritka ügyességgel elterjesztette s el is hitette a maga halála hírét. Mindamellet, mint később kitűnt, Budapestben maradt, éjnek idején meleg kabátot árult az utcasarkokon és közben-közben exkurziókat tett hol Bécsbe, hol máshová, nem egy véres emléket hagyva maga után.

A hetvenes évek derekán Buenos-Ayresben meggyilkoltak egy bukott lányt, olyan körülmények közt, ahogy később a londoni hasmetsző Jack szokta kivégezni áldozatait. Egy nyári estén tíz óra tájban történt a gyilkosság s nyomban fölfedezték. A gyilkos, akit még a szobában értek, futva menekült, hátrahagyva a kabátját, mellényét, s benne az aranyóráját, aranyláncát. Ugyanabban az órában a

mint a jövő évi költségvetés, de a közgyűlésnek öt órai erős munka után még ma délután sikerült a közgyűlés tárgysorozatán keresztüllesni.

Igaz, hogy a közgyűlés tárgyalásainak huzói-halasztói részben elutaztak, részben nem jelentek meg a közgyűlésen, s így gyors egymásutánban kerülhetek tárgyalás alá az ügyek, melyek között nem egy nagyfontosságú és szenzációs volt. Ezekről lapunk más helyén referálunk.

A közgyűlés egyhangulag tiltakozott a „Ne temere“ ellen s erélyes tiltakozását a kormányhoz és a képviselőházhoz juttatja. Számos dícséretes kulturális áldozat mellett, igen szép határozata volt a közgyűlésnek az, mely a világitási vállalat alkalmazottainak nyugdíj-szabályzatát megalkotta.

A közgyűlés hangulata különben mindvégig friss és élénk volt. Szinte látszott a bizottsági tagokon a munka láza, érezte mindenki, hogy végre eljutott Debreczen városa arra a pontra, hogy közgyűlési termében nem érdekei ellen, hanem fejlődése, haladása érdekében dolgoznak.

A közgyűlésről szóló tudósításunk itt következik:

A „Ne temere“ ellen.

Nem sokkal 3 óra után szólalt meg Weszprémy Zoltán főispán előki eszengője. Néhány szóval megnyitotta a közgyűlést, bejelentette, hogy egy önálló indítvány érkezett be, a „Ne temere“ ellen, amellyel — kijelenti — azonosítja magát (Eljenzés) Ezután melegen elparatálja Kiss Albertet a bizottság volt tagját. Emlékét jegyzőkönyvben örökítik meg.

Vargha Elemér dr. aljegyző felolvasta a polgármesteri jelentést. Szentesi

buenos-ayresi Hotel de Rome egyik vendége, Szemerédy Alajos, a vendégkönyv tanúsága szerint magyar katonarvos, vad futással, ingujjban menekült haza fogadóbeli szobájába. Valami kalandos történetet beszélt, melyet nehéz volt elhinni: hogy az utcán megtámadták és kifosztották. A bűnügyi nyomozásban összekerült a két eset s a hotel személyzete a megölt leány szobájában talált kabátot és mellényt Szemerédy Alajos tulajdonának vallotta, az aranyórában és láncban pedig a szálló egy másik vendégének pár nap előtt ellopott tulajdonára ismert. Szemerédy a vizsgálat elől Rio de Janeiróba menekült, onnan kísérték három hónap múlva a buenos-ayresi börtönbe. Vakmerő tagadásra vetette magát és csak a hotelben elkövetett lopás miatt büntették meg. Amikor börtönéből kiszabadult, forrónak érezte lába alatt az amerikai földet és hazatért szülővárosába, Budapestre. Itt élt inkognitóban, biztos menedékben érezve magát bűneinek következményétől, de véget vetett életének abban a pillanatban, amikor kezében érezte magát az igazságszolgáltatásnak, melytől semmi jót nem remélhetett.

Reporter.

János az iránt interpellál, hogy mi van a mátai biztos fegyelmi ügyével. Kovács József polgármester kijelenti, hogy a vizsgálatot már elreádelte, de a fegyelmi vizsgálatot kérők nem hozakodtak elő konkrét esetekkel a mátai biztos ellen. A közgyűlés tudomásul veszi a választ.

Ezután felolvassák a belügyminiszter kívánságához képest módosított esaternázási és vízvezetési szabályrendeletet, amit a közgyűlés egyhangulag elfogad.

Felolvassák Jánosi Zoltán és társainak azon indítványát, hogy a törvényhatóság tiltakozzék a „Ne temere“ kezdetű pápai decretum ellen és hívja föl tiltakozásra a társtörvényhatóságokat is. A gyönyörűen megindokolt tiltakozó indítványt egyhangú éljenzéssel fogadja el a közgyűlés.

Vita a Zenede körül.

Oláh Károly tanácsnok előterjeszti, hogy a zenede kibővítésének céljaira 60 ezer korona segílyt kér. A tanács javasolja, hogy a város tíz éven át évi hat ezer koronás részletekben adja meg a segílyt.

Fejér Ferenc dr. előadja, hogy a hangverseny terem kibővítése céljaira akarják fordítani a 60 ezer koronát. Ez tehát luxus kiadás. A házi hangverseny céljaira elegendő a mostani terem. A város nem sokára kulturpalotát kap, ebben tervezve van egy nagyszabású hangversenyterem létesítése, tehát felesleges most ez a luxuskidadás. Nagyobb szükség volna arra, hogy a zenede tanárait megfelelő fizetésben részesítsék.

Márk Endre visszapillantást vet a zenede multjára. Ha magánosok nem tartanák fel ezt a kultúrtervet, a városnak lenne kötelessége az egész fenntartás. A hangversenyterem a házi hangverseny megtartására is szük. A 60 ezer korona nemcsak hangversenyterem kibővítése céljaira szükséges, hanem új tanterem építésére is. Ami a kulturpalotát illeti, azt hiszi, annak helyiségeire annyi kultúregylet fog igényt tartani, hogy nem lehet mindegyiket kielégíteni, ezért a hangversenyteremre mindig szükség lesz. K. Tóth Kálmán azt helyteleníti, hogy a zenede épülete alatt „snapsz-butikok“ vannak. Láng Sándor dr. kijelenti, hogy a zenede jövedelem fokozás céljából adja ki az üzlethelyiségeket. Freund Jenő dr. szintén helyteleníti azt, hogy a zenede épületében pálinkás boltok vannak. A hangversenyteremre szükség van, javasolja a 60 ezer korona megadását.

Weszprémy főispán előadja, hogy zeneteremre okvetlen szükség van — A Bika nagy terme ilyen célokra nem használható. Tekintetbe kell venni azt is, hogy most a debreczeni zenede az országos zenekadémiától egy 50 vagy 100 ezer korona értékű orgonát kap ajándékba és ennek elhelyezésére is kell az új nagy terem.

A közgyűlés nagy többséggel megszavazza a 60 ezer korona segílyt.

Debreczen kulturális áldozatai.

A kereskedő társulat arra kéri a várost, hogy a polgári iskolának eddig adott 1500 korona segílyt 3500 koronára emelje fel. A közgyűlés a segílyt egyhangulag megadja.

A „Julián“ egyesületnek 500 korona segílyt szavaz meg a közgyűlés. A színház épületének javítására 12 ezer koronát szavaz meg a közgyűlés, a páholyok bu-

Költözködő
közönség figyelmébe.

Szőnyeg, csipke- és szövetfüggöny nagyon olcsó árakban, női felöltők nagy választékban kaphatók

ifj. Klein Ignác
cégnél, Kistemplommal szemben.

torzatának megújítására pedig 8000 koronát javasol a tanács. Lukács Emil dr. azt javasolja, hogy a páholyokba tonett székek helyett továbbra is zsölyéket alkalmazzon. Zádor Lajos tisztasági és egészségi szempontból helyesli a tonett székeket. Aczél Géza előadja, hogy 8000 koronából a páholyokat beburorozni nem lehet tonett székekkel sem. Javasolja, adják vissza az ügyet a városi tanácsnak, hogy a dolgot alaposan készítse elő. A buroroknak a színház berendezésével összhangzatban kell lenni. Márk Endre előadja, hogy a 8000 koronát a székek beszerzésére. A közgyűlés a tanács javaslatát fogadja el.

A tiszántuli ref. egyházkerület a második könyvtárnoki állás javadalmazásában évi 1600 korona kiegészítést kér. A közgyűlés a segélyt megszavazza azzal a kikötéssel, hogy a nyilvános olvasóhely vasárnap és ünnepnap kivételével minden nap legalább esti 8 óráig nyitva legyen a nagyközönség számára.

A közgyűlés ezután megszavazta 8000 koronát a Simonffy-utcai bérházakba a villamos világítás bevezetésére.

A Stencinger-ház.

A tanács javasolja, hogy a város a Stencinger-féle házat vegye meg 205000 koronáért. A tulajdonosok utólagos kijelentéseit, miszerint csak 220.000 koronáért adják a házat, figyelembe nem vehetik.

Jánosi Zoltán kívánja az eredeti ajánlat felolvasását, hogy a dologban tisztában lássanak. A közgyűlés mellőzi a névszerinti szavazást, mivel nincsenek elegendő számban.

A tanács bemutatja a világítási vállalat alkalmazottainak nyugdíjszabályzatát. Debreczeni Jenő felvilágosításai után a közgyűlés egyhangulag elfogadja. — Beterjeszti a tanács a városnak — a debreczeni hajdusámsoni vasúttársasággal kötendő s a nagyterdei védőszalagra vonatkozó szerződés tervezetét. Fejér Ferenc dr. azt javasolja, hogy a vasut mentén a törvény által kívánt 20 méteres védőszalagot csinálják meg és minden felelősséget a vasut nyakába varrjanak. Aczél Géza előadja, hogy azon vasuti ut mentén ugyanis villasort terveznek, közegészségi létesítményeket akarnak csinálni, és így csak ki kell majd vágatni a fákat. A közgyűlés végül úgy határoz, hogy 20 méter szélességben ki fogja vágatni a fákat, tehát a szerződés elesik.

Kisebb ügyek.

A debreczeni—nyirbátori vasúttársaság azt kéri a várostól, hogy végállomás céljaira területet adjon az Ispotály-lapason. Márk Endre pártolja a kérelmet. Fejér Ferenc dr. kifejti, hogy Debreczen speciális érdekeit is szem előtt kell tartani. Kikötendőnek tartja, hogy a területet félértékben készpénzért adják el és hogy a vasut utvonalan a tarifa olyan legyen, mint a legelősebb vicinális vasuti tarifa. Magoss György dr. felszólalása után a közgyűlés elfogadja a tanács javaslatát.

A közgyűlés elhatározza, hogy a második gazdasági szakiskolát felállítja. A közgyűlés elutasítja a római katolikus iskolaszék azon kérvényét, hogy a vissza tartott iskolai segélyt kiutalja a város.

A homokkerti birtokosság 400 korona világítási segélyt kér. Jánosi Zoltán pártolja a kérelmet. A közgyűlés a segélyt megtagadja.

Néhány kisebb ügy letárgyalása után a közgyűlés 8 órakor véget ért.

A néppárt keresni akar.

A katolikus autonómia a többes szavazat ára.

A szociálisták passzivitásában.

A választójog reformja ügyében ismét érdekes fordulatok támadtak. Tegnap a néppárt ismerte meg Andrassy reformját. Az értekezlet lefolyását titokban tartják, de ennyi még kiszivárgott abból, hogy a néppárt nagyobb része nem rokonszenvezik a pluralitással. Mindazonáltal a koalíció többi pártjaihoz hasonlóan kész megszavazni a reformot, ha a kormány előbb kongruát és a katolikus autonómiát letárgyalatja. A néppárt tehát régi szokáshoz hiven ismét „keresni” akar, ami előreláthatólag sikerülni is fog neki, mert a kongruát és autonómiát „véletlenül” Apponyi is minden áron akarja.

Andrassy reformja tehát a parlamentben jól állana. Ott bizonyosan megvan a nagy többsége és a pluralis letárgyalása az új házszabályok segélyével elég simán fog menni. Ezzel szemben még mindig áll az a furcsa helyzet, hogy a királyi előszankció még mindig nincs meg. Ez most már hivatalosan konstatált tény, amennyiben maga Andrassy mondta ezt egy nagy német lap tudósítójának. Ugyanezt jelentette tegnap a magyar kormány bécsi lapja, mely azonban hozzátette, hogy az Andrassy bukásáról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. Arról értesülünk, hogy a felség hozzájárulását ama alkalomig halasztotta, ameddig Andrassy Gyula grófnak módjában lesz, hogy a választói reformot teljes egészében bemutathassa a felségnek.

A legérdekesebb fejleménye a választási reform körül támadt kavargásnak, hogy a szociáldemokraták a többes szavazatjog ellen a passzivitás fegyverét alkalmazzák. A Népszava hasábjain ma a vezetőség egy férfa mellett érvel, hogy az esetben, ha a pluralis törvény lesz, a szociáldemokraták ne vegyenek részt a választásokon. Ezt az indítványt rendkívüli pártkongresszus elé fogják terjeszteni.

A novemberi polgárbirok.

Esküdtsorsolás a debreczeni törvényszéken.

A debreczeni törvényszéken ma délután ejtették meg az esküdtbírók novemberi ciklusán működő polgári bírók kisorsolását. Az aktust végző bizottságnak Szűcs Miklós dr. törvényszéki elnök volt az elnöke, tagjai: Oláh Miklós dr. és Tóby István törvényszéki bírók, jegyzője Hajdu György dr.; — az ügyészség részéről Dézsy Gyula dr. kir. ügyész volt jelen, az ügyvédi kamara képviselőiben pedig Nagy Sándor ügyvéd, Kisorsoltak 30 rendes és 10 pótesküdtér.

Rendes esküdtek lettek: Albrecht József zenei tanár, Bészler János vaskereskedő, Biró Géza vállalkozó, Bószörnányi Imre csizmadiamester. Budaházy Albert nyug. postafőtiszt, ifj. Csengeri Ignác ter-

ménykereskedő, Fürst A. Béla kávé, Géber Mihály csizmadia, Griczmann Gyula cipész, dr. Hegedüs Jenő ügyvéd, Hornyák András gazda, Jancsó Gyula asztalos, Keiner Adolf borkereskedő, dr. Kiss György ügyvéd, Kiss Lajos timár, Lévai Izsó kávé, Lukács Vilmos vállalkozó, Ménes András gazda, Mihály Sámuel kereskedő, Molnár István gazda, Molnár János építő, Molnár József szürszabó, Nagy Gábor timár, Neumann Miksa kereskedő, Portörő Bálint gazda, dr. Rothschnek Jenő vegyész, Sarkadi Ferenc birtokos, Sinay Imre bizt. hivatalnok, Tennenbaum Emánuel borkereskedő, Tarnóczy Sándor gazda.

Pótesküdték lettek: Baranyai György magánzó, Besenyei Imre birtokos, Király István birtokos, Máyer Jenő kereskedő, Papp Donáth szabó mester, Pintér Gusztáv aranyműves, Szatmári Mihály gazda, Tolnai Dániel kovácsmester, Zoltán Herman vállalkozó, Viz János nyugalmazott telekkönyvvezető.

A közgyűlés megszavazta a költségvetést.

Tiltakozás a gyanúsítások ellen.

A pénztári maradvány sorsa.

Debreczen város mai közgyűlésének egyik legfontosabb tárgya a jövő, 1909. évi költségvetés volt. A költségvetést, melyet igen reális alapon állított össze a városi tanács, a közgyűlés majd minden tételében egyhangulag fogadott el. Nagyobb vita és szavazás csupán a 108 ezer korona pénztári maradvány körül támadt.

A közgyűlésnek a költségvetési rész tárgyalására vonatkozó részéről következő tudósításunk számol be:

Vecsey Imre főjegyző bemutatja az 1909 évre szóló költségvetési tervezetet. Bejelenti, hogy a tanács és a jogügyi bizottság javasolja, miképpen a 108 ezer korona pénztári maradványt a jövő évi költségvetési fedezeti tételek közé vegyék fel.

Tüdös János dr. határozati javaslatot terjeszt be: Miután a 108 ezer korona fölösleget az 1907 évi zárószámadás alkalmával a vagyonhoz csatolták a vagyonmérlegben, a 907 évi vagyonmérleg idevonatkozó tétele akként módosul, hogy 907 évi vagyonszaporulat 108 ezer koronával kevesebb. 2-or: Jövőre a vagyonmérleg összeállításánál a pénztári maradvány mint bevételi többlet a vagyonhoz nem csatolható, hanem az illető év megterhelésével, mint előrevétel a következő év javára átviendő.

Poroszlav László magyarázza a pénztári maradvány természetét. A Debreczen azt írta, hogy a költségvetés irreális és a 108 ezer korona a nagykölesönből való. Kijelenti, mint a felügyelő bizottság tagja, hogy megvizsgálták a költségvetést és reálisnak találták. A 108 ezer korona tényleges, valóságos pénztári maradvány. Fellesleges az az aggodalom, hogy a város utóvégre nem fogja győzni a kiadásokat, mert a városházán igen jó gazdálkodás folyik.

Ifj. Schwartz Vilmos nem fogadja el Tüdös dr. indítványát. A mérleg végeredményét a multban sem változtatták meg, most is felesleges.

Dégenfeld József gróf a tanács javaslatát változatlanul fogadja el. A tanács javaslata teljesen korrekt. A tanács a törvénynek megfelelőleg intézkedett.

Vecsey Imre főjegyző elfogadásra

i van a Kovács a vizs- egyelmi tak elő ellen. A szst. miniszter satornát, amit és tár- örvény- e” kez- hivja föl okat is. közö in- gadja el

terjeszti, ljaira 60 es java- évi hat meg a

a hang- akarják hát luxus jaira ele- nem so- tervezve enyterem st ez a olna arra, 6 fizetés-

st vet a nem tar- városnak tartás. A gverseny korona vitése cél- mek épil- leti, azt kulturegy- sem lehet hangver- . K. Tóth a zenede- vannak. a zenede- ki az üz- . szintén pületében gverseny- a 60 ezer

lja, hogy van — A nem hasz- zt is, hogy zágos ze- ezer ko- kba és en- új nagy

gel meg- lyt.

ozatal. kéri a vá- eddig adott ára emelje yhangulag

500 korona ss. A szin- er koronát oalyok bu-

gnác

szemben.

ajánlja a tanács javaslatát. Reflektál a „Debreczen” című lap azon közleményeire, hogy a város vagyoni körülményei megromlottak. Ezek a hírek teljességgel valótlannak és rosszakaratuk. (Helyeslés.)

A közgyűlés a tanács javaslatát egyhangulag elfogadja.

Tudós János dr. indítványának első részét 62 szóval 27 ellenében, második részét 57 szóval 37 ellenében elveti a közgyűlés.

Ezután átér a közgyűlés a költségvetés részletes tárgyalására. A közgyűlés a tételeket sorra egymásután elfogadja.

A költségvetésnek a rendőrségre vonatkozó részénél Freund Jenő dr. azt teszi szóvá, hogy a rendőrség a város lakosságát személyes szabadságában megsérti. A főkapitány utasítja a rendőröket, hogyha két-három ember megáll a korzón, oszlassa szét és írja fel a neveiket.

Végh Gyula főkapitány előadja, hogy csak a reggeli órákban veszik ilyen szigorúan a dolgot, mert akkor nem engedhetik, hogy a közlekedést akadályozzák. Wessprémy Zoltán főispán kijelenti, hogy intézkedni fognak a sérelmek orvoslására.

A közgyűlés a költségvetést részleteiben is egyhangulag elfogadja.

Az újpesti bankrablás.

Jól aludtak a banditák.

Mind a kettőt lefotografálták.

Mint budapesti tudósítónk sürgönyzi, az újpesti bankrablás ügyében a mai napon befejezték a nyomozást. A bűnügyet most már inkább a humoros oldaláról tárgyalja a közönség, mert a nyomozó eljárás során több derűs percet szereztek a rablók a rendőrség embereinek.

Tegnap éjszakára Piaszkovszkyt elhelyezték az 1. számú Antosevicset a 3. számú cellába. Itt rendszerint a jobb, tehát urifajta foglyok jutnak szálláshoz. Amikor a két bankrabló megtudta, hogy nem akasztják fel őket és nem deportálják valami nagy Szibériába, megnyugodtak és mindkettő az éjszakát jól át-aludták.

A pénzből, amely megkerült, 1300 korona hiányzik. Antosevic is, Piaszkovsky is határozottan tagadják, hogy a pénzből többet elvettek volna, mint amennyit már jegyzőkönyvbe mondtak. Az 1300 korona tehát vagy elszóródott, vagy a bankban a rovacsolásnál követtek el számítási hibát. Antosevicson azonban egészen új fehéremű van, melyről ő azt állítja, hogy már régebben vásárolta. Ez azonban hazugság lesz.

A detektívek még tovább kutattak tegnap és egy fatövébe elásva megtalálták a három revolvért és a tört. A törberetváéles és tühegyes, a pisztolyok pedig legújabb szerkezetű Browning-pisztolyok, melyek megvoltak töltve. Azonkívül a pisztolyok mellett 63 darab éles töltényt találtak a detektívek.

Szokás szerint ma reggel a második emeleti rabfelvételi irodába vezették a két bankrablót reggeli kihallgatásra. Tóth János rendőrkapitány, miután magyarul nem akarnak beszélni, oroszul beszélt velük. Ugyanszokat mondták, miket már tegnap. Csak abban tér el vallomásuk,

hogy mindegyik a másiknak tulajdonítja a bankrablás ötletét.

Ezután *ujjlenyomatokat* vettek ró-luk és mindkettőt *lefotografálták*. Ma délután átszállították őket az ügyész-séghez.

Városszolgálat provizióért.

Márton Imre új botránja.

Leleplezések a közgyűlésen.

Debreczen város mai közgyűlése hatalmas botránynak volt a színhelye. A botránny szomorú hőse Márton Imre, a függetlenségi párt elnöke, egyházi ügyész és törvényhatósági bizottsági tag, akiről nem botránnyosabb dolog került ma napvilágra, mint az, hogy befolyását provizió ellenében felajánlotta a városi nyomdának.

A közgyűlés eleinte meglepetéssel, megdöbbenéssel, majd felháborodással hallgatta a leleplezést s ha Márton Imre jelen van a közgyűlésen, a közgyűlés talán egyhangulag kimondja a határozatot, hogy helyteleníti Márton Imre eljárását.

De a közgyűlés ezt az ítéletet szemtől-szembe akarja megmondani Márton Imrének és ezért elállott jelen alkalmammal a határozat meghozatalától, de fentartotta azt a jövő közgyűlésre.

A szenzációs botránny a városi nyomda vállalat költségvetésénél támadt Jánosi Zoltán következő interpellációjára:

Jánosi interpellációja.

Jánosi Zoltán: A városi nyomda költségvetését megragadja. Mint a törvényhatósági bizottság tagja, kötelességemnek ismeri, hogy a város vagyónára ügyeljen. Hírek szálltak a városban, hogy a városi könyvnyomda vállalat és egy helyi hírlap összeköttetéséből nagyobb differenciák származtak a város kárára Ezen kár előidézésében része van egy bizottsági tagnak. De nemcsak erről beszélnek. Más dologról is. Arról nevezetesen, hogy a Máv. most 1 millió 200 ezer korona áru nyomtatványt akar készíteni, amelynek elnyerésére a városi nyomda is pályázott és a törvényhatósági bizottság egy tagja...

Egy hang: Ki volt?

— A tanács majd megmondja. — A törvényhatósági bizottság egy tagja azt mondotta: én latba vetem befolyásomat a magyar állam vasutaknál, hogy a munkából a városi nyomda 100 ezer koronáig részesüljön, de kívánom, hogy a vállalati összegből 8 százalékot én kapjak. Kéri a városi tanácsot, nyilatkozzék, mi igaz ezekből.

A közgyűlés, mely efojtott lélekzetel, mély megdöbbenéssel hallgatta Jánosi szavait, most egyszerre felzúdult s a bizottsági tagok szenvedelmesen kiáltották:

— Van e ilyen bizottsági tag?

— Ki lesz az?

— Halljuk a választ!

— Gyalázat! stb.

Néhány pillanatig tartó zaj, láрма, felháborodás után Kovács József polgár-mester állott fel szólásra.

Hirtelen csöndesség lett.

— Érzem a kötelezettséget — kezdte beszédét a polgármester — hogy a felhangzott interpellációra én is felelek. Igen is, a „Debreczen” című lapnak a nyomda irányában hat ezer korona adóssága van. Remélhetőleg behajtják.

— De csak remélhetőleg! kiáltotta egy hang.

— Bizony csak remélhetőleg és ez nem azonos a másik 10 ezer koronával. A vasuti nyomtatvány ügyében a nyomda felügyelő-bizottság adhat felvilágosítást. (Halljuk)

Mártont leleplezik.

Általános feszült vérakozás közben állott fel szólásra Vecsey Imre főjegyző; Mint a nyomdafelügyelőbizottság elnöke, kötelezve érzi magát, hogy feleljen az interpellációra. A Debreczen Hírlapkiadó Részvénytársaság 5300 koronával tartozik a városi nyomdának, úgy hogy a nyomda a Debreczen nyomását október 31-re felmondta. A nyomdát a lap nyomásában üzleti vállalkozás vezette.

— Hát azt a bizottsági tagot?

— A vasuti nyomtatványra vonatkozólag előadja, hogy mikor a pályázati feltevéteket a nyomda megkapta, arra gondolt, hogy pályázni fog. Ez abban az időben történt, mikor arról tárgyaltak, hogy a „Debreczen” tartozását behajtsák. Márton Imre ekkor ígéretet tett, hogy befolyásával kiviszi, miszerint a városi nyomda kapja meg a vállalkozást, ha azon összeg után, melyet a nyomda nyers mely mintegy 100 ezer korona körül tehető, nyolc százalékot kap a hírlapkiadó részvénytársaság. De Márton Imre azt nem akarta, hogy ez a nyolc százalék nem fordítható részvénytársaság tartozásának törlesztésére. Minthogy azonban a nyomda az üzletbe nem ment bele, megszakadt a tárgyalás.

Megbélyegző indítvány.

A főjegyző szavait követő felháborodás közben Révi Nándor dr. kezdett beszélni. Inkorrekt dolgok történtek — mondotta — egy bizottsági tag részéről, mikor egy bukófélben levő vállalatnak hitelezetett. Befolyását nyolc százalékért más javára felajánlotta. Ez nem korrektség. Befolyásért egy törvényhatósági bizottsági tag proviziót kért. A „Debreczen”-nek nincs 400 elfizetője sem, nem tudott volna egzisztálni, ha a város nem hitelezett volna s egy bizottsági tag nem protegálta volna. Ennek a bizottsági tagnak első sorban a város érdekét kellett volna néznie, de nem tette. Aztán van itt egy régibb inkorrekttség és ez az, hogy négy évvel ezelőtt Márton Imre idehozott egy *vagyontalan újságíró*t és a várossal szerződést kötött vele. — Előjött ez az ügy az esküdtszék előtt is és kitűnt, hogy Márton Imre befolyása folytán hiteleztek 10 ezer koronát. Ezért Márton Imre a felelős. Kiderült, hogy Márton befolyása alatt nyomták a lapot, melynek nyomását több ízben be akarták szüntetni, de az ő befolyása alatt nem tettek. Ez is inkorrekttség. Mindezek után indítványozza, hogy a közgyűlés Márton Imrének ezen három dologban történt eljárását helytelenítse. (Élénk helyeslés).

Peczko Ernő dr. megütközéssel hallotta a tényállást, amely felett minden tisztességes, jó erkölcsű ember megütközik, de úgy gondolja, hogy mivel a szóban forgó bizottsági tag

Szörme

boák és kabátok minden kivitelben legolcsóbban kaphatók **Uj Szücs üzletben, Szent-Anna-utca 1. szám.**

← Javítások elfogadtnak. →

nincs jelen, az indítványt még ne tegye meg az indítványozó.

Révi Nándor dr. kijelenti, hogy mivel Márton Imre nincs jelen, az indítványt visszavonja, de a legközelebbi közgyűlésen újra megteszi indítványát. (Helyeslés).

Véd- és dac-szövetség.

Anglia és Törökország között.

A pétervári szerb küldöttség kudarcra

A balkáni válság legújabb fejleményeiről a következő táviratokat kaptuk:

London, október 30. Konstantinápolyból jelentik, hogy Törökország és Anglia között véd- és dac-szövetség jött létre, amelyben Anglia biztosítja Törökország területi épségét.

London, október 30. Hivatalosan megcáfolják azt a hírt, hogy Anglia hozzájárult volna Bosznia anektálásához. A bécsi angol nagykövet nem kapott ilyen utasítást s Anglia nem változtatta meg álláspontját ebben a kérdésben.

Belgrád, október 30. György herceg trónörökösétől és Pasicstól olyan hírek érkeztek, amelyek semmiféle pozitív eredményt nem jelentenek. A politikai körök nagyon el vannak keseredve e miatt, mert ha a külföldi misszió nem sikerül, anuak rendkívül súlyos belső válság lehet az eredménye.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szombat, október 31. Dollárkirálynő. Operette újdonság. C) bérlet.

Vasárnap, nov. 1. Délután: Molnár és gyermeke, színmű.

Dollárkirálynő.

(Operett 3 felvonásban Irták Willner és Grünbaum. Zenéjét szerezte Fall Leo.)

Diadalmasan járta be a magyar színpadokat ez a minden ízében érdekes operett. Van valami sajtóságos varázsszerű a Dollárkirálynőben és ez az új, egészen eredeti és modern zenéje. A Fall Leo zenéjétől olyan hangulata támad akaratlanul is az embernek, mint hogyha egy ibolya illattól bódító levegője elegáns szalonban volna, ahol pezsgővéri lányok édes szavakat suttognak a fülébe. Olyan ez a zene, hogy az első hangjától az utolsóig folyik, ömlik simán és anélkül, hogy ezért egyhanguvá válna. Új fordulatok, megkapó motívumok és eredeti finálék változtatják egymást tarkán, színesen. Talán ehhez a zenéhez írták a szöveget és nem fordítva.

Mert a libretto magán hordja az osztrák szellemesség egészen üres szégyenszékét. De a zene feledteti a mese hiányát. Feledteti, mert annyi gyönyörű zeneszám van az operettben, hogy két más operettre való is kitelne.

A mese egészen egyszerűen annyi, hogy John Cander amerikai széntröszt elnöknek Gladys nevű leányát, a dollárkirálynőt feleségül veszi a milliárdosnak a titkára hosszabb szerelmi csatározások, három felvonásra terjedő megalázások, visszautasítások és egyéb ilyenek után. Tele van agzattal a mese egyéb nő-sülési epizódokkal, két bolond milliomos fueska tréfáival és egy regényes szöketéssel. Ennyi az egész.

A premier szereplői a legjobb tudásukkal vitték diadalra a darabot. A legszebb énekszámait Zilahynának voltak, aki briliáns hangjával még csillogóbbá ragyogóbbá varázsolta az amúgy is gyönyörű zenét. Horváth Kálmán oly kedvvel, annyi hűvel játszott, mint talán még sohasem. A publikum sokat tapsolta a két főszereplőt. Rózsa Lilinek fényes sikere volt. Kedves, közvetlen és finom játéka meleg fogadtatásra talált és sok tapsot váltott ki a publikumtól. Szép énekszámait nagyon tetszetek és a második felvonásban énekelt gyönyörű duettjét Kemény Lajossal háromszor is megújították. Elegáns toalettjei is feltűnést keltenek. Zsigmondy Anna nagyon sikkesen és kedvesen játszotta a színésznő grófnő szerepét. Györgyi Izsó elsőrangú volt a milliárdos szerepében; Szellemes és ötletes rögtönzéseink sokat mulatott a publikum. Kemény Lajos is igyekezett jól nyújtani voltak. Jók Nádor Gerő Ida és Ligeti. Ferenczy Frigyes ötletesen állította össze a tablót. Gondos munka látszott az előadáson.

Lets.

A színházi iroda jelentése. A kék egér lesz a legközelebbi premiája a színtársulatnak, melyre nagy ambícióval készül a vígjátéki személynék Ternvei Lajos vezetése mellett, ki egyúttal a főszerepet is játssza. Ez a rendkívül mulató szellemes vígjáték, mely Bácsból kiindulva bejárta egész Közép-Europát, dacára, hogy német szerzők munkája, a francia iskola eszprítjét és pikantériáját hordja magán. A darab telve ötlettel és kacogtató elmés fordulatokkal, pompás satirója a modern protekciós rendszernek és élesen gúnyolja a bürokratizmus terén divó protekciót. Az előadásban az egész vígjátéki személynék van foglalkoztatva. Ezzel párhuzamosan folynak a próbák Lord Byron nagyhatású drámájából, Manfredből, A címszerepet nem — mint tévesen jeleztük — Ternvei, hanem Lugossy Jenő, a tárulat hősszerelmese játssza, ki már régebbi idő óta tanulmányozza ezt a nagyszabású szerepet.

ÚJDONSÁGOK

A reformáció emlékűnepe. A debreczeni református hittanszaki önképző társulat október 31-én a reformáció emlékeztetőre emlékűnepet rendez a következő műsorral: A gályarabok emlékeztetése délelőtt fél 11 órakor a gályarabok emlékoszlopánál: 1. A gályarabok éneke. Férfikarra Mácsai. Főiskolai énekar. 2. Énekbeszéd A Hegyi Mihályné alából jutalmazott pályamű. Takács Imre hittanhallgató. 3. A gályarabok. Irta és szavalja Nagy Ferencz hittanhallgató. 4. XLVI. zsoltár. Férfikarra Mácsai Főiskolai énekar. 5. Az emlékoszlopot megkoszorúzza a ref. felsőbb leányiskola nevében Dicsőfi Gizike s a Svetits-intézet ref.

növendékei részéről Pávay Boriska. 6. XC. zsoltár. Közének. — A reformáció emlékeztetőre délután 5 órakor a főiskola dísztermében tartandó ünnepély sorrendje: 1. LXI. Zsoltár. Férfikarra dr. Szöllösi Attila. Főiskolai énekar. 2. Megnyitó Dr. Erdős József theologiai dékán. 3. Óda. Irta Csengey Gusztáv. Szavalja Németh Károly hittanhallgató. 4. Eggyveleg. Dopppler „Vanda” c. dalművéből. Főiskolai énekar. — 5. Zwingli 67. tétel. Erdős Károly hittanhallgató. 6. H. Vicuxtemps Op. 7. Főiskolai énekar. 7. Word-worth — Szász Károly: Hátan vagyunk Szavalja Szombati Szabó István hittanhallgató. 8. XLVI. zsoltár. Férfikarra Mácsai. Főiskolai énekar.

A debreczeni honvéd-zredes szabadságolása. A hadsereg Rendeleti Közlönye legutóbbi számában jelenti hogy a király elrendelte Liszkay József debreczeni 3. honvédgyalogezredbeli ezredesnek, saját kérelmére, határozatlan időre várakozási illetékekkel való szabadságolását.

Az izraelita elnökválasztás. A Balkányi-párt a hitközségi választás előestéjén, szombaton este 8 órakor nagy pártértekezletet tart, melyre a párt minden tagját meghívja a Frohner-szálloda éttermébe.

A debreczeni adókiivetés. A városunk területére alakított egyenesadókiivetékbizottság ma, csütörtökön folytatja ülését s tárgyalás alá vette s megállapította a kiivetési lajstrom 1545. tételétől az 1645. tételig foglalt biztosítási ügynökök kereseti adótételeit. A kiivetékbizottság holnap, szombaton folytatja ülését s megállapítás alá kerülnek a kiivetési lajstrom 1646. tételétől az 1679. tételéig foglalt házáros, bőr, butor, cönt, rongy kereskedők, cukor készítő, cukorka készítő, cukorkagyári utazó és cukrászok kereseti adótételei.

Istentiszteletek a luteránus templomban. A debreczeni ágost. hitv. evangélikus templomban szombaton délelőtt 10 órakor a reformációi istentiszteletet Hudák János segédlelkész, vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Martony Lajos főesperes vezzi, az istentisztelet végeztével pedig az Urak szent vasorája fog kiszolgáltatni.

A mindszeinti vasárnapi munkaszünet Mindszent ünnep az idén vasárnapra esvén, a siroknak ezen ünnepnapon országszerte szokásos feldíszítésére való tekintettel, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 91884. számú rendeletével értástitte a debreczeni kereskedelmi és iparkamarát, hogy mindszent vasárnapján megengedi a virágok koszorúk, gyertyák, mécesek és a sirok díszítésére szolgáló egyéb tárgyak árusítását, illetőleg házhoz szállítását. Igy e cikkek vasárnap egész napon árusíthatók és a sirdíszítési munkálatok is végezhetők. Más cikkek és azonban csak a rendes korlátozás szerint déli 10 óráig végezhetők.

A debreczen-nagyvárad villemos. Nagyváradról jelenti tudósítónk: Ragány János városi főszámvevő tegnap adta meg véleményét a Debreczen-Nagyvárad közt létesítendő villamos vasut ügyében a villamos vasut engedményesei, Gerster és Török tudvalevően előbb

Gazdasági-cikkek, Marhasó örölt és 10 kgos sajtolt táblákban

DEUTSCH-NAL, Hatvan-utca 9. szám.

100 000 koronás, majd pedig feleannyi részvényjegyzést kértek a Nagyvárad városától. Ragány János főszámvevő javasolja az 50.000 koronás hozzájárulást, de azzal a kikötéssel, hogy a vasúti társaság meghatározandó időn belül, minél előbb alakuljon meg és hogy az annuitás a köz-uti alapból nyerjen fedezetet. A főszámvevő kétrendbeli előterjesztése döntővéget Nagyvárad város törvényhatóságának legközelebbi közgyűlése elé kerül.

— **A Petőfi Dalkör** Debreczenben, saját helyiségben (Füvészkert utca 2. sz. a. földszint) 1908 évi november hó 1-én, vasárnap déle 6-tól fél 12 óráig tartja meg másodikban meghirdetett rendkívüli közgyűlését, melyre a kör tagjait ezúton is meghívja Borus Béla első alelnök. Tár-nyak: 1. Dr. Varga Lajos elnök lemondása. 2. Elnökválasztás.

— **Tolvajok a tanyában.** Nádudvarról jelentik, hogy ott özv. Varga Imréné tanyáján mára virradó éjszaka tolvajok jártak és onnan 700 korona értékű buzát elloptak. Varga Imréné és családja a lopás idején nem voltak odahaza, így a tolvajlást csak ma délelőtt fedezték fel. A nádudvari csendőrség keresi a betörőket.

— **Szerencsétlenség munkaközben.** Hajdudorogon — mint tudósítónk jelenti — ma súlyos szerencsétlenség ért egy Hajdu László nevű kilenc éves fiúcskát. Édesatyja tanyáján szecskavágó géppel dolgozott s munkája közben balkezének egy ujját a gép levágta. A szerencsétlenül járt fiút a debreczeni kórházban ápolják. Állapota súlyos.

— **Száztíz éves asszony halála.** Kolozsváron — mint onnan jelenti — száztíz éves korában halt meg tegnap egy özvegyasszony, Erdélyi Jánosné. Az utolsó éveket ott sürgött, forgott a konyhában, kiment a kert virágágyai közé. Mostanában azonban már alig alig mozgult el a kályha mellől, ott meselgetett el a régi jó vlagról leányának, a vendégeknek, akik szívesen hallgatták a krónikálását. Nyolcvan, kilencvenévesnek gondolta mindenki, az öreg sem beszélt senkinek, hogy már a második évszázadból is elmúlt a tíz év. A leánya özvegy **Marekné**, most a nyolcvanadik évében jár.

— **Halálozás** Kasperek Rudolf Máv. távirtdelügyvitelő ma gyomorrákban elhunyt. Temetése november elsején délután 2 óráig lesz a Timár-utca 32. sz. gyászszobából.

— **Eltűnt gyermek.** A debreczeni rendőrségen ma délelőtt Kuncsora Alajos Csonka-utcai lakos bejelentette, hogy ugyanilyen nevű fia október 20-án eltávozott hazulról és azóta nem tért vissza. A rendőrség elrendelte a fiú körözését.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Mayer Endre izr. 7 hónapos, Szidi László r. kath. 68 éves, Szabó Eszter fél óra, Szabó Mária ref. 11 óra.

— **Meglopott diák.** A debreczeni ev. ref. főiskola népkönyvtárából ma délelőtt ellopták Horváth Béla 30 korona értékű télikabátját. A meglopott diák feljelentést tett az ismeretlen tolvaj ellen a rendőrségen.

— **Kormos arcu rablók.** Hajdudhadházon az elmúlt éjjel három bekormozott ember betört Simon István ga dalkodó házába és onnan tizenöt métermázsza buzát elloptak. A károsult gazdálkodó jelentést tett az esetről a hadházi csendőrségnek, amely a tettesek kézrekerítése végett megindította a nyomozás.

— **Ki akar jó hurkát enni?** az jöjjön ma, vagyis e hó 31-én a Kis Debreczen sörcsarnokba, ahol frissen csapolt sör és kitűnő karcos bor mellett a legjobb étvágyal fogyaszthatja a tisztelt közönség az igazán jóízűen készült hurkát. — Szíves pártfogást kér Kovács Aladár vendéglős.

— **Üzlet áthelyezés.** Tegledi K. Lajos utóda Eperjesy István a városháza épületében 68 év óta fenn álló könyv, papír és zenemű kereskedését Kossuth-u. 11. szám alá helyezte át.

— **Hová menjünk színház után?** Csakis a Márkus Dréher ét-termébe. Színházi előadások után friss vacsora, sok különlegesség. Halak, vadak. Frissen csapolt Korona a la Pilseni sör, kitűnő fajborok. Társaságok részére szeparék, nagyobb társaságoknak a virág-étterem. Naponta nagy zene-hangversenyek.

— **Percel Carola** táncziskolájában abeirakozások megkezdődtek. Szent Anna-utca 22. szám.

— **Divatos őszi és téli Női és Leány felöltöket, boákat, model kalapokat** csak a Hajdumegye legnagyobb **Rózsa** féle áruházban Kistemplombazár lehet már máától kezdve **olcsón** vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

— **Újtöltésű zseb villanylámpák érkeztek Mentse Henrik újdonságok áruházába Kossuth-u. 4. sz. darabja 240, 4 — és 5. — korona, után töltés 120 korona.**

A költőkörös alkalmával lakáshe-lyiségeknek, búoroknak poloskától, molytól és mindenféle féregtől tisztítását **se-ját találmányu, szabadalmazott s a szakértők által e cérra kitűnőnek talált gőzgépével és szerével felelősség** mellett felvállalja **Varga Gábor** Piac-utca 26. sz. keresztépület.

— **Intelligens szorgalmas uri emberek** ujjongan szervezett könnyű üzlet-ágban havonta sok pénzt kereshetnek. Czím a kiadóhivatalban.

Közzgazdaság.

Terményfőzede.

Debreczen E. debreczeni bizományos távirat i. jelentes

Budapest, 1908 október 30.

Készárú 5—10 drágább, határidők szilárdak.

1908. októberi buza	—
1908. májusi buza	12.42. 43
1909. áprilisi buza	—
májusi rozs	—
1908. októberi rozs	—
1909. áprilisi rozs	10.32—33
októberi zab	—
1908. májusi zab	—
1909. áprilisi zab	8.43.—44
1909. májusi tengeri	7.53.—54
1908. júliusi	—
1908. szeptemberi tengeri	—

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantizott szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és színes újdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszony-nak, bál-, társaságha és utcai toaletnek és blonsoknak, bélesnek stb. való K 1.15-től K 18-ig méterenként.**

Csakis jótállás melletti solid se yemszövetet árulunk, direct magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co Lager U.18. (Svájcz.)

2 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Ékszer, zsebórát

bizalommal

jótállás mellett.

Halász Nándor

órás és ékszerésznél
lehet vásárolni.

Debreczen, Piac-utca 24. sz.
Fehérló-szálloda épület.

Uj üzlet

Kossuth-utca 17.

a kék csillag-hoz.

Ajánlom dusan felszerelt raktáramat kész árukban u. m. Bluzokban, aljakban gyermekruhákban — Mérték szerinti elvállalást gyorsan és pontosan teljesítek. Gyászruhákat 6 óra alatt készítek mérsékelt árák mellett. Saját varroda az üzletben. Azonkívül mindenféle rőfös és rövidárúkból nagy választékot tartok.

Szíves pártfogást kérem a n. é. közönségnek

Tisztelettel

Ferenzy József.

Házi hurkaestély!

Ma Szombaton és Vasárnap 1-én házilag készített nagy

Hurka-estélyt

rendezek.

Pontos kiszolgálásról, izléses ételekről és italokról kedves vendégeimet biztosítom.

Szíves pártfogást kérve maradok

Tisztelettel

Lókody Sándor

vendéglős

Lorántffy utca 44.

Eddig nem létező

árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujjonnan friss árukkal berendezett posztó kerekedésében <<<

Rohn M. Miksa

Hatvan utca 7. sz.

Nagy választék: Szabott árák.

Tessék meggyőződni.

Kontsek Géza

Nizzai virág csarnoka.

Készíti a legremekbbr élővirág és művirág sarkoszuokat. — nemcsak a legelőkelőbb izlésben, hanem a legolcsóbbban is.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen Piacz-utca 16 sz.
Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek fehérneműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczen építésvezetősége (Piacz-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.
Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.

Legjobb órák,

legszebb ékszerek szolid árban jóállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piacz utca 42.

Mindszenti kalács

kapható és megrendelhető

Schneider Mihály

sütőmesternél

(Lamprecht Frigyes utóda)

Piacz-utca 62. szám.

Csinos glace, Finom svéd, Tartós szarvasbőr

keztük

hölgyek, urak és gyermekek részére óriási választékban

Schön Sandor

Keztük, kötszer, és orvosi műszertárban Debreczen, Piacz-u. 12. sz. (Stenczinger ház.)

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre.

Takarék-tűzhelyek.

Franczia konyhák

nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében, Piacz-u. 23.

MERKLER SOMA

nap és esőernyő gyártó

Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát férfi- és női esernyőkben

2 koronától a legfinomabb kivitelig. Iskolai gyermek esernyőket

1 korona 60 fillértől.

Rizárólag franczia mellfűzőkben nagy választék 3 koronától feljebb.

Kardos László

nagyraktára.

Folyton érkező elsőrendű

vászon, kelengye, fehérnemű, paplan, függöny, zsebkendő

és harisnya

ujdonságokkal áll a t. közönség rendelkezésére.

Debreczen, Kossuth-u. 9.

Telefon sz. 113.

Millió hölgy és ur

használgják a „Feeolin” t. Kérdezze orvosát, hogy „Feeolin” nem e a legjobb kosmetikum a bőr, haj es fogaknak! A legtisztatalanabb arcz es a legcsunább kezek azonnai aristokratikus nomságot és formát nyerik a „Feeolin” használatá által. „Feeolin” 42 legnemesebb és legtrissebb növényből előállított angol szappan. Kezeskedünk arról hogy a „Feeolin” használatá után az arc ról a ráncok és barázdák, mitesser, pattanások, vörössorr, stb. eltűnnek. „Feeolin” a legjobb fejbajtisztító, fejhajpólo és hajszepítő szer, megakadályozza a hajhullást, kopaszságot és fejbetegségeket. Kötelezzük magunkat a pénzt azonnal visszaadni ha a „Feeolin” nál nem lesznek teljesen megelégedve. Egy drb. ára K 1. 3 darab K 2.50, 6 drb. K 4. 12 drb. K 7.

Széküldi M. Feith Nachf. Wien, VI., Mariahilferstrasse 45; Kapható továbbá a drogériákban, illatszerekkerkedésekben és gyógyszerárakban.

Legbiztosabb szépitőszér a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkifünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonzerui gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész-nél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró-hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékosan csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Eladó vaspénzszekrény. Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Csizmadia tanoncokat napi-bér mellett segéd-tünk. Napi bér az első 1 1/2 esztendőben 80 fillér, a következő évben 1 korona, a továbbiiban 1 kor. 20 fillér, az utolsó fel esztendőben 1 kor. 50 fillér. Csizmadiak termelő és árucarnoka Debreczenben, Margit fürdő telep.

Igen elegánsan berendezett két utcai szoba garzon lakásnak kiadó Eryháztér 13.

Bocskay kerti szálló, 800 négyszögöl területű, kétféle fajszőlővel és finom fajú gyümölcsfákkal beültetve, eladó. Az országúthoz és vasuti állomáshoz, valamint a ligethez közel, a legelőkelőbb helyen, nyaralóépítésre kiválóan alkalmas. Kötőnő alkalmi vétel. Értekezni lehet a tulajdonosnál Bethlen-u. 67. sz. alatt

Két lakás, egy vagy két szobával hozzá tartozókkal kiadó Csizmadia 140 sz.

Ugyes elarusító, gyakorlott jó számoló felvétetik Péterfia-u. 11. szám.

Vidéken egy jó forgalmú fűszer üzlet keresmai joggal és dohány engedéllyel, kényelmes lakással bérbeadó. Cím a kiadóhivatalban.

Felső kereskedelmi iskolai felső oszt. tanuló elvállal alsóbb osztályu tanulók oktatását.

Egy szolid fiatalember teljes ellátást keres jobb izraelita háznál 1-ére. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába.

Száz mázsa gazdasági czélokra alkalmas krumpli eladó Gélva-utca 17.

CZIGARETTÁZÓK!

100 db. hüvely nikotin mentes:

"Kip-kop" 08	"Riz" 14
"Tiszti" 10	"Parafis" 14
"Délbáb" 12	"Arany" 20
"Kolibri" különlegesség 16 k.	

Kapható **HARMATH'S** szivarkahüvelykülönlegességek főraktárában Debrecen fűvészkert ü. 14.

Szép, elegáns, asztali álló lámpát kéz alatt megvennék. Cím a kiadóban.

Két esetleg három szobás lakás kerestetik november elsejére. Cím a kiadóban

Szorgalmas tevékeny fiatalember könyvelői vagy más irodai alkalmazást keres azon zantli belépésre. Levelek „Álláskeresők” jellegével a kiadóba kéretnek.

Fittal fűszer és festék kereskedő segéd azonnal felvétetik Hatvan u. 13. sz. a.

Földvári L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth u. 1.

Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken legjutányosabban ESZKÖZÖL.

Kötőnő képesített, kötőnő gyakorlatu tanító magánórát ad, vizsgákra kötőnőn előkészít felelősség mellett Czim a kiadóhivatalban.

Jó családból való a középiskola alsóbb osztályába járó tanuló intelligens izraeli családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Tanuló fizetéssel felvétetik Kossuth u. 2. vázson selyem és női ruhakelme áruházban.

Fésük, hajtuk

a legnagyobb választékban

kapható

Stern József és Testvére

kefegyár r. t.

városi raktárában

Piac-utca 22.

Hajdusági Szép a bajusz

a híres HAJDUSÁGI PEDRO-VAL.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növekedésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszerv” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

NAGY LAJOS

Hirdetési nagyrudajból Csapó-u. 13.

Eladó nagy sarok ház

a Simontfy-utca elején.

17 ablak van az utcára!!!

Ezen ház Simontfy utcában 19. szám alatt van és ára mindössze a retentenes nagy háznak 41 ezer korona. Évi lakbér jövedelme 3676 koronára tehető! E házban van a M. A. V. osztálymérnöksége is!

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtájkát (mittesen) bőrbajokat. Kicsimítja a ráncosodni kezdő arcbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcon. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerár.

Debreczen,

Főplacz 31., a városházzal szemben.

Donogán és Somossy

Menyaszonyi kelengye, szőnyeg áruház DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek az

Őszi idény újdonságai

Női ruhakelmék, Flanellek, selymek, ruhadíszekben.

Óriási választék!

AKI Önmagát és gyermekét a köhögéstől

rekedségtől, katarrhustól, elnyájkasodástól, görcs és száraz huruttól megakarja szabadítani, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

KAISER-féle mell-caramellákat

a 3 fenyővel

5500 kö-jegyzőileg igazolt bizonyítvány erről.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fill. Kapható Tóth Béla, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd gyógyszerészeknél, Jós és Jóna drogueriarban Útfehértón: Tron Gyula gyógyszerésznél, Püspökladányban: Harsányi Lajos gyógyszerésznél.

Férfi és fiu Box cipők legolcsóbban

a Központi cipő és kalap áruházban Dréher sörcsarnok mellett. Telefon 435.

Legszebb téli sapkák

fiuknak férfiaknak legjobb harisnyák (fegyházkötés) meleg alsó intgek, nadrágok gyermek tricók, kötőt és bőr kesztyűk, posztó komód cipők és gyermek cipők olcsó árban

Fisch Testvérek

üzletében.

Piac, Hungária kávéházzal szemben.